

Na posljednjoj izbornoj skupštini u Sportskoribolovnom savezu Hrvatske dogodio se je dugoočekivani preokret: na rukovodstvo su došli uglavnom mladi ljudi. Objektivna potreba za »svježom krv« osjećala se je već odavno, ali je pomlađivanje provedeno tek sada. Od nove, mlade ekipe sportski ribolovci očekuju mnogo, u prvo me redu to da se u ribolovnim vodama poboljša brojno stanje ribljeg fonda, koje je danas više nego zabrinjavajuće. Na većini ribolovnih voda danas više nije moguće uloviti ni već prilično ograničeni, dopušteni dnevni ulov. Posjeti stranaca-ribolovaca, osim na Gacku, Vransko jezero kod Biograda na moru i nešto u baranjskoj regiji, gotovo su sasvim prestali. Na ostale vode stranci uglavnom dolaze samo jednom — i nikad više. Pojedine vrste riba, npr. mekousne pastirke, mladice, a i neke druge na biološkom su minimumu, a mekousnima prijete nestanak s popisa živućih ribljih vrsta, što bi bila prava sramota u kulturnome svijetu.

Nestručnim nasadiivanjem poremećena je struktura ribljega fonda tako da su brojne salmonidne vode naseljene nepoželjnim ribama (ciprinidi, sunčanica, štika i dr.) koje su počele prevladavati i istiskuju autohtone plemenite ribe. Ne postoji nikakav plan, a i ne provode se ni istraživanja kako bi se eliminirale nepoželjne ribe i bar do-

Rudnica, prekrasna salmonidna voda, nekontrolirano je naseljena štucom

nekle uspostavilo prijašnje stanje. Stručna izobrazba širokog članstva (barem minimalna), a posebno onih rukovodećih koji se bave nasadiivanjem i sličnim zahvatima na vodama, nužnost je kojom se Savez mora ozbiljno pozabaviti. Brojnost sportskih ribolovaca, njihova mobilnost, povećanje slobodnih dana i moderna ribolovna oprema takvi su da se manje, kvalitetnije vode mogu za kratko vrijeme opustošiti. U vezi s tim Savez će radikalno morati rješavati probleme krivo:ova različitih vrsta, pa i onog vlastitih članova, kojega će biti tako dugo dok bude i ribolova.

Na vodama su u toku ili se pripremaju radikalni hidromeliorativni zahvati (melioracije, izgradnja HE i sl.) koji će znatno promijeniti uvjete za život riba, a sportski ih ribolovci u stručnome pogledu dočekuju potpuno nespreni. Za gotovo svaki takav hidromeliorativni zahvat postoje studije ribarskih stručnjaka, ali one nisu dostupne ribolovnim organizacijama ili se one njime ne koriste. Problem zagađivanja vode nije ni dotaknut jer je praksa pokazala da su tu ribolovci praktično nemoćni.

Ribolov postaje skup sport, posebno na salmonidnim vodama jer su i troškovi održavanja voda vrlo visoki, a mnoga sportskoribolovna društva vode socijalnu politiku, kao da se niskim članarinama može održati standard članova. Nijedno ribolovno društvo nema javni »numerus clausus«, članovi se primaju gotovo bez ograničenja i iznad kapaciteta voda. Tek su negdje uvedene visoke upisnine kao brana neograničenom upisu. Na većini ribolovnih voda dopušten je neograničen broj ribolovnih dana, a ograničenja su vrlo rijetka. Stanje na vodama pokazuje da je ribolovaca mnogo više nego što su današnje reprodukcijске sposobnosti većine naših voda.

Poseban je problem »jedinствeno gospodarenje« na ribolovnim područjima koja čine hidrografske, ekološke i ekonomske cjeline sposobne za racionalna ribarsko iskorištavanje. Prema Zakonu o slatkovodnom ribarstvu SRH iz godine 1973. takvih područja, koja određuje nadležni republički organ, bilo je šest, a mnogo više neće ih biti ni prema novom Zakonu iz 1986. No ta odluka nije do danas sprovedena pa se gospodarenje svelo manje-više na općinsko gospodarenje. Kao i u drugim granama, i u ribarstvu su se općine zatvorile — zajedničko je gospodarenje rijetkost — pa je Zakon u tom važnom stavu ostao neostvaren. Umjesto po područjima danas se gospodari po općinama, a negdje i uže, ako u općini postoji više ribolovnih društava. Rješenje toga problema i ostvarivanje zakonskih postavki bit će tvrd orah i za Sportskoribolovni savez i za Republički komitet za poljoprivredu i šumarstvo kao nadležni republički organ. Razbijanje općinskih barijera nije lako.

Da bi Sportskoribolovni savez Hrvatske mogao što uspješnije djelovati na unapređenju ribarstva i sportskog ribolova, što mu je i osnovna zadaća, bit će izrađena regionalna analiza stanja ribljeg fonda i ostalih problema na otvorenim vodama. Takva analiza, čak ni pokušaj, nije obavljena već više od 20 godina, a za to je vrijeme na vodama došlo do velikih promjena. Bez takve analize kojom će biti utvrđeno realno stanje na vodama neće biti moguće donositi pravilne razvojne odluke. Očito, u sadašnjim metodama rada Sportskoribolovnog saveza Hrvatske potrebne su radikalne promjene.

Prof. dr. KREŠIMIR PAŽUR